

וכך זה בכלי בשרי בן יוחי. אבד בכלי אב"י ראינו בר"מ"א שאם נתבשרה בו פרווה מותר לכתחלה לאוכלו בחלה. ועדיין יש לתקור - פאס מותר לכתחלה לבשר פרווה בכלי בשרי אינו בן יוחי. אע"פ דעת לאוכלו אע"פ חלב? ולכאורה ממשון פר"מ"א שמשע שנהפין פיתר לאוכלו אע"פ פ"מ"ן פשנ אבד לא ש"פ"א מותר לבשר לכתחלה אע"פ דעת כן -

¹⁰ ביאור פז"ר"א אות י'

פגזות דברי פז"ר"א פ"א שיותר גס לכתחלה.

¹¹ חכמת אדם כ"ע מ"ח סעיף ב', ...אסור לכתחלה'

דפי פחמת אדם אסור לבשר פרווה בכלי בשרי - ואפ"ל אינו בן יוחי - אע"פ דעת לאוכלו בחלה.

¹⁰ ב אם היה הכלי שנתבשל בו אינו ב"י מותר לאכלו בחלב אפילו לדין אבל אסור לכתחלה לבשל בכלי שאב"י כדי לאכלו בחלב דנט"ל"פ אסור לכתחלה'

דמדין שפחותך בשך רותח בסכין חלבי ב"י נאסר פבשר אס אין בו ששים כנגד פסכין (ודפי פמפרש"ד אפילו אס פבשר בכ"י שני מפני שפואו דבר עש). ויש לחקור איך פדין אס חתכו דע רותח בסכין בשרי בן יוחי פאס (דפי פרימ"א) מותר לטכוד אס פדע בחלבי-

10 פתחי תשובה ו"ד סי' ל"ה אות ב' בסוף, ואם חתק...

פחות דעת אסר, פפמ"ע נסתפק, ופפרי תבואה פתיר.

⁴ ועוד צריך לזהר שלא יאפו עוגה קטנה בצד פשטיד"א פן יאכל העוגה בחלב כדאמרי' אין טשין את התנור באליה ולא בצד פלדון פן יאכל העוגה עם בשר ואם אפה אסורה אותה עוגה לאכול אפי' במלח וכן תחת כלי ברזל או כלי חרס אסור לאפותן יחד אפי' לא יגעו זה עם זה דאזיל האי ומפטם להאי ואין להתיר מטעם דהוי נ"ט בר נ"ט חד בעיסה של פשטיד"א או של פלדון ומשם בעוגה דשמא היינו דוקא פליטת טעם של כלי אבל מאוכל לאוכל הכל חשוב טעם אחד.

למדנו את דני נ"ט בר נ"ט דהתירא שמציקר דדן קי"ד כשיטת פתוס' (או שיטת פוסמ"ט) אסר בישל דגים בסיר בשרי מותרים בחלב - אדא שפרמ"א מחמיר לכתחלה שדא לאוכלס בחלב כריב"ן בשם רש"י. וכד זבזעם שני (ולסמ"ט אסר שלישי) בפיתר, אבד פמבשל בשר בסיר חלבי בן יומו בודאי נאסר פבשר - ואצ"פ שפחלה פבלעז בו פוא אסר שלישי - פרי פוא אסר שלישי באיסור.

בראשונים מניין מחלוקת בפדדרת נ"ט בר נ"ט דהתירא בנלעז לפרחת כלים שפיתה נפוצה בימינו -

1' רא"ש חולין פרק כל הבשר סימן כ"ט, וקצרות שנתת...'

שיטת פרא"ש פוא אסר אין ממשות בקצרות של בשר ושל חלב מותר לפדדן יחד בכלי ראשון מפני שתצרות פאצמים בתוך פמים פוא תצרות נ"ט בר נ"ט דהתירא - שפחלה במים וכן פבשר במים פס אסר שן בפיתר ואין בכחם לקבד שם בשר בחלב כשמתצרים אפילו לשיטת פריב"ן.

2' תוס' חולין דף קי"ב ע"א סוף ד"ה פלכתא, וקצרות... ע"ה פקצרות, ואפילו...'

דפי פתוס' תצרות פאצמים במים נקראת נ"ט בר נ"ט דאיסורא.

3' ש"ע י"ד סי' ז"ב סעיף ג' ורמ"א ..., ואין לשנות, וש"ך ס"ק י"ד

פשו"ע פסק כפרא"ש, פרא"א כתוס' - אדא אסר אחד מפס בן יומו ופשו"ע אינו בן יומו אסרו פתוס' את פאינו בן יומו ופרא"א פתירו - ובכד זאת אסר פרא"א את פמים (מפני שנתן אסר לפס מותר בדיצבד דוקא, ובמים שאין פפסד זבזע און אסורים אותם שפרי אפשר לפשתמש בהם לנקוי נקרא לכתחלה).

4' רמ"א י"ד סי' ז"ב סעיף ה', קדרה שבשלו בה ירקות... הכד שרי, וש"ך ס"ק י"ד

אס פ"ה תוחב כל חלביית בת יומא לתוך ירקות בכלי בשרי בן יומו ולא פיו ששים בירקות כגד פכ"ז - פדבר פ"ה תלוי מחלוקת בין פתוס' ופרא"ש שלפי פרא"ש - ופוא שיטת פמחבר - פכל מותר, ולפי פתוס' - וכמותם פסק פרא"א - לאסרו פכלים ופירקות. כאן ברמ"א מדובר במקרה ואחד מפכלים אינו בן יומו און שיש ששים בירקות גד פב"י - ולפי מה שראינו לעי' פכל מותר חוץ מפמים. אדא שפרא"א כאן מוסיף פמנעל לפחמיר -

5' רמ"א שם, ונפטים לפחמיר...'

פמנעל לפחמיר בשני דברים א. לאכול את פמאכד כמו פבן יומו, ב. לאסור את פכלי שאינו בן יומו. פאחרונים פקשו על שן פחידושים -

6' ש"ך שם ס"ק י"ח ..., בבית'

פש"ך פקשה שבסימן ז"ה פחמיר פרא"א לכתחלה לשיטת פריב"ן ברש"י שאין לפתיר נ"ט בר נ"ט בכלי ראשון - ומיילא אוכלים את פמאכד דוקא במין פכלי פבן יומו, ולמה כתב פרא"א כאן שאין זבזע מדינא אדא מניד פמנעל? ותיר"ז פש"ך שכאן מחמירים אפילו בכלי שני - דפיינו שאין אוכלים את פירקות אפילו בכלי שן של מין פכלי שאינו בן יומו. אדא שא"כ קשה למה בס"י ז"ה פתיר נ"ט בר נ"ט בכלי שן לכתחלה ולא פביא שום מנעל לפחמיר?

7' ש"ך שם, אבד קשה... אכ"ע, ואודי כאן... עייש פמנעל כן'

פש"ך פסביר אסר בישל דגים בכלי בשרי ב"י מותר לאכול בכלי שן חלבי, אבד אס תחב כל חלביית אב"י בסיר - פמנעל לפחמיר שדא לאכול את פדגים בכלי שן חלבי! ופטעס - כדי שדא יבואו לחשוב שפכ"ז פיתה בת יומא.

פחמירא פשני"פ ברמ"א פיתה לפעלע את פכלי שדא פ"ה בן יומו -

8' ש"ך שם וצ"ק דכתב שם בהע"ה ... ושכן נפגין'

פש"ך פקשה שבסימן ז"ה כשפדיח כלי בשרי אס חלבי ואחד מפס פ"ה אינו בן יומו פתיר פרא"א את שנפס וכאן אסר את פאב"י -

9' שם בסוף, ועל פקושיא פשני...'

כשקרה דרך בישול פמנעל לפחמיר, אבד דרך פדחה פמנעל לפקד.

10' צ"ז סי' ז"ה ס"ק ט', ולפי מ"ה רמ"א בס"י ז"ד...'

שיטת פס"ז פוא שדא פחמיר פרא"א אדא כשיש שם מאכד - ופיות און מחמירים כריב"ן לאכול כאין פבן יומו יבואו לחשוב שפמאכד פוא מאותו מין שם ומיילא זריק לפעלע את פאב"י משום מראית פעין.

עס במחבר ישנן חומרא בנ"ט בר נ"ט -

"ש"ע י"ז סי' ז' סעיף ה' ורמ"א... בר נתן טעם"

דין ע"ש פשוט עכאנר תמוה - שפאגשעל מיס בכלי פרווה ותחב בו כ"ל חלבי'ת ואח"כ בישלו בקדרה מיס אחרי'ס ותחבו בו כ"ל בשרית'ת בכלי אוסור בין בבשר ובין בחלב - ופרי' פשוט פסק כשיטת פתוס' שאחרי' תחיבת פכ"ל החלבי'ת ע"ל נאסורו פמיס עס בשר ולמה יאסור בכלי' א"י' ששוב תחב בו כ"ל בשרית'?

"ע"ק עס ס"ק ט"ו, וא"כ יש עתמוה... דפוי נ"ט בר נ"ט"

פשוט תמוה ופרי' פשוט פסק כשיטת פרא"ש שפאדמיח כלי' בשרי' עס כלי' חלבי' במחבת ע"ל פאע ע"ל נאסורו בכלי'ס, וכ"ש כאן כשפכפות ע"ל נתחבו בבת אחת ופחל'פו את פמיס בינפן!

"עס בש"ק בסוף, ונראו..."

פשוט פוסביר שפשוט ע"ל סובר שכלי' חדש נקב ע"ל דבשר או ע"ל חלב ע"י שנתמנה ע"ל אחרי' מפרס ואפ"ל אס פשימ'ש פ"י' דרק נ"ט בר נ"ט, ואס אח"כ שנתמנה בו במין פשני' החמיר פשוט ע"ל אוסור את פכלי' עס ע"ל דבשר וג"ע ע"ל חלב. פשוט באצ"ל - ע"ל מפרס שפאע מקב ע"ל את פיסוד ש"ל קביעת כלי' חדש ע"ל מין אחרי' דבשר ואפ"ל ע"י נ"ט בר נ"ט - בכל ע"ל חולק ע"ל פשוט במה ע"ל אוסור את פכלי' ע"ל פשני'ס אס שנתמנה בו במין פשני' -

"ע"ק עס באמצע, מיהו פ' ע"ל קשיא... עס בפרד"א"

ע"ל פשוט אס שנתמנה בכלי' במין פשני' עקר את קביעות פכלי' וקבעו ע"ל פשני'.

ווי"א - שפנתוחב כ"ל חלבי'ת ע"ל תוכו מאכע פרווה פמתבשעל בכלי' פרווה (כשפכ"ל) בת יומה וי"ן ששים כנ"ד פ' בתבשיל) נקב ע"ל חלבי' אוסור ע"ל שנתמנה בו בבשר, ואס שוב תחב בו כ"ל בשרית' - ע"ל פשוט נאסור פכלי' ע"ל דבשר וג"ע בחלב, ואפ"ל ע"ל פשוט אוסור בחלב ומותר בבשר.

ראינו את שיטת הרמ"א שפסק כחו פתוס' בהדחת כלים - שאם הדיחו כלי בשרי וכלי חלבי באותה מחבת כששנפס בני יומן נאסרו מפני שנקרא נ"ט בר נ"ט דאיסורא -

1' רמ"א יו"ד סי' ז"ה סעיף ט', ודוקא שפודחו ביחד... הכל שרי', וט"ז ס"ק י"א

אם פודחו הכלים באותה מחבת בזה אחר זה מותר. מפני שצאם הראשון כשנכנס למים פ"ה נ"ט בר נ"ט דהתיירא ומחילא אין בו כדי להפיל שם איסור על צאם השני שנכנס למים אחריו.

ולכאורה ז"ה שצ"ט דפי המחבר לא נאסור את המחבת - ואף שבשתי תחיבות אסור את הכלי לבשרי או חלבי - או מפני שמדובר כאן במחבת חלבית או מפני שקרף דרך פדחה.

ופנה, דפי הרמ"א הושה לשיטת הריב"ן בשם רש"י - שאם נתבשל מאכל פרווה בכלי בשרי בן יומן אין לאוכלו עם חלבי אבל מותר לאוכלו בכלי שני חלבי יש מקום לחקור פאם מותר לערות מאכל פרווה שנתבשל בכלי ראשון בשרי לתוך כלי שני חלבי - פאם אירוי ככ"ר לענן נ"ט בר נ"ט או ככ"ש??

2' רמ"א יו"ד סי' ז"ה סעיף ט', ואם אירא מכלי ראשון... אסר פיה בן יומן

הרמ"א אסר בדיעבד את הכלי החלבי שצירו עליו מכלי בשרי - ואף אסר פיה שפאכלו אצ"ח לא פ"ה נאסור בדיעבד אם פיו מצרביס אותו בחלבי!

3' ט"ז ס"ק י"ט

פ"ט ז' דמ"ד שפנ"ק מחבר את הכלים ודינם כחו בהדיח כלי בשרי בחלבי - שדפי פתוס' (ובכ פ"א שיטת הרמ"א) נקרא נ"ט בר נ"ט דאיסורא (אלא שכאן אנו אוסרים את הכלי שצירא לתוכו בלבד ולא את הכלי שצירא ממנו).

4' רמ"א דעיד סעיף ב', אבל דיתנן בכלי שדפס... דכתחלה, וש"ק ס"ק פ', ...בלא אירוי

צ"פ מה שראינו ברמ"א סעיף ט' לא בא הרמ"א לפתור נ"ט בר נ"ט דרך אירוי.

5' ש"ק שס, ומ"מ דענן דינא...

פש"ק חולק על שיטת הרמ"א בסעיף ט' ומתיר נ"ט בר נ"ט דרך אירוי במקום צורך.

6' רמ"א סעיף ט', אבל אם אירא מים רותחים... זה מצד, וש"ק ס"ק כ', ...ואפילו בכלי

הרמ"א סובר שאין אירוי מביע ומפיל כאחת ולכן אם אירא על שני כלים - אחד בשרי ואחד חלבי - ושנפס בני יומן ואפילו מלוכלכים - לא נאסרו. אבל פש"ק חולק ואוסר.

7' ש"ק שס, מיהו פ"כא דפס נקיים... דאפילו נקי אסור

פש"ק לשיטתו שצ"ט דרך אירוי נ"ט בר נ"ט דהתיירא מותר - אבל אם אירא על שני כלים ואחד מהם פוא על איסור פרי זה נ"ט בר נ"ט דאיסורא ואסור. ובבשר וחלב כשכלי אחד מלוכלק אין כאן נ"ט בר נ"ט ואסור.

8' שס בש"ק, וזריק איון...

בסוף חזר פש"ק והסתפק אולי באמת אין אירוי מפיל ומביע כאחת בכלים ובסברת הרמ"א - ומחילא אם כשצא מפה פוא על איסור לא נאסר השני. וכשאחד מלוכלק - אף ששני בודאי אסור - המלוכלק מותר בהפס"מ.

9' ט"ז ס"ק י"ב, ודע"ד נראו... כדל נ"ז

פ"ט ז' פתיר את שאינו נקי על בלעא פפסד מרובה.

וא"כ - אסור דכתחלה (דפי הרמ"א) לערות מכלי ראשון חלבי לכלי בשרי או מכלי ראשון פרווה על כלי חלבי וכלי בשרי. בדיעבד - מכלי ראשון חלבי לכלי בשרי דפי הרמ"א אסור ולפי פש"ק מותר. ומכלי פרווה על כלי בשרי וכלי חלבי כששנפס נקיים מותר ואם אחד מלוכלק פשני אסור ולפי פש"ק גם המלוכלק אסור אלא אם פוא פפסד מרובה.

10' רמ"א שס, ואם נמ"א... וט"ז ס"ק י"ד

כלי חלבי פנמ"א בין פבשריים אי"ל דלפ"ע - פסק אם פודח צמפס כדל. ואפילו אם פודח שנה לא פיו פאחרים בני יומן.

11' שו"ע סעיף ד', וש"ק ס"ק כ"א, ...דלא פזכירו

כשהדיח כלים בשריים וחלביים מלוכלכים ביחד בכלי ראשון פתיר פשו"ע אם נתנו אפר (או חומרי נקוי) מים פתיר פשו"ע מפני שבלעו צאם פאם, ופש"ק חולק.

ופנה, ע"פ מה שלמדנו בד"ר נ"ט בר נ"ט דן פפוסקים באם יותר לפשתא באותו נד"ח כלים לכלים
בשריים וכלים חלב"ס-

12 שו"ת אגרות משה חלק י"ד ב' ס' כ"ט

ר' משה פת"ר פשיטא בשניפס בצב אחר זב - (נדובר בנד"ח ס"עין נחמס את פ"מ וד"ן כצ"ר וד"א ככל' ר"אין)

סימן כט

12

עוד בדבר דיש וואשער

הנה ענין דישי-וואשער כתבתי הנראה לי לדינא בלא הטעם, והטעם פשוט דהא בשר וחלב שהם דברים המותרין כל אחד בפני עצמו ורק ע"י בשול נאסרו לא נאסרו אלא כדרך בשול שהוא בטעם ממש ולא בגופן טעם בר נותן טעם דהוא טעמא קלישתא ואיפסק כן בגמ' חולין דף ק"א, ואפילו בנתבשלו דגים ומים בקדרה חולבת או בקדרה של בשר בן יומו וליכא בעין מותר כדאיתא בסימן צ"ה סעיף א' ובי' ורק שאנו מחמירים בצליה ובשול כדכתב הרמ"א וא"כ בהודחו כלי בשר במים לא רק כלי ראשון אלא אפילו רותחין ממש כשליכא עליהם שומן בעין או שהיה ששים נגד שומן הדבוק ליכא איסור מלהדיח שם אף באותן המים אחר שהסיר משם כלי הבשר דהרי אין שם טעם מהבשר עצמו אלא מהבליעה שהיה בכלי הבשר שזה אינו אוסר, ורק בבת אחת כלי בשר וכלי חלב ביחד אף כשליכא שומן בעין אסור להתוספות שם ופסק כן הרמ"א מטעם שהקערות נוגעות במחבת וכן הכלים עצמן זה בזה ונפלט טעם מזה לזה קודם שנתפשט הטעם בהמים וגם דשמא נתערבו פליטת הבשר זפליטת החלב בעצמן בלא אמצעות המים כדאיתא בתוס' ובר"ן שם ועיין בט"ז סק"ה, ומפורש שם ברמ"א ודוקא שהודחו ביחד ובכלי ראשון אבל אם הודחו זה אחר זה מותר דהרי לא נתערבו הטעמים בעצמן בעצמן כדכתב הט"ז דהא כל הטעם נתערב תחלה במים וכן הוא בהגר"א ס"ק י"ח שכתב דלא שייך כאן טעמים של תוס', ונמצא שמעצם הדין אף באותן המים היו ראשון ליתן שם אחר שהוסרו כלי הבשר

להדיח שם כלי החלב, דנגד הבעין הוי ריבוי מים הרבה הרבה יותר משימים, ומה שהזכרתי שהרעקט שמניחין עליהם הכלים יהיו אחרים הוא מחשש שמא ישאר על מקום שהיה מוגח כלי הבשר מעט מהשומן בעין ועל מקום זה יניח אחר כך כלי החלב שיבלע הכלי מהבעין, אבל אין לחוש שמא מדפנות הדיש-וואשער יבא מעט שומן מאחר דהוא רחוק מהכלים.

אך אף שיותר מדינא ליתן גם לאותן המים לא התרתי למעשה אלא להוציא המים שהודחו בתן כלי הבשר ולהביא מים אחרים שכן ראוי לכתחלה במקומותינו שהמים באין לשם בלא טירחא גדולה, וגם בשביל חשש דאולי היו כלים מרובים בלכלוכית, בשר הרבה שיש להסתפק שמא לא היה כשיעור אף שהשיעור קטן מאוד, אבל לא הזכרתי זה בפירוש משום דכן הוא דרך אלו שיש להם דישי-וואשער שמחליפין המים ובפרט שומן גדול בהרבה שעות יש לכל בעה"ב מרחיצת כלי חלב עד רחיצת כלי בשר ולא ישאירו שם המים סרוחין זמן כזה, אבל מ"מ כשאחד שואל אומר אני לו שיחליף המים, וגם מהרא"י שגם ידיח במים אחרים רותחין קודם אי יש פנאי לזה, וממילא לפי מה שנתבאר אין חלוק מה שהדיש-וואשער מרחיח את המים, אבל באותן המים עצמן לא ידיחו לכתחלה כלי חלב אלא יחליפו המים, וכל זה הוא לענין כלי חלב וכלי בשר אבל דישי-וואשער שהודחו כלי נכרים שהם כלי איסור אסור האף הגעלה לא מהני משום שהם מצופין בפארצעלאי וגם קשה לנקותו, וכן א"א להגעיל מחמץ לפטה.

והגני ידיו מברכו,

משה פיינשטיין

למדנו את הפירוש השני ברש"י (והביאו השו"ע להלכה) שדחוקא דסכינא מבלעזא אסא בדבר חרף ואין צד
בז קולת נ"ט בר נ"ט. ולכן דחוקא ז' בן בסכין בשרי אסור לאכול את פלגן בכותח. בראשונים מלין
מחלוקת במה מן פלגן נאסר לאכול בכותח - האם דחוקא בדבר חרף מבלעזא אסא בכולו או במקטתו
בלבד.

1' רא"ש חולין פרק כ"ה בש"ס ד"א... אסורו כולו

ש"ס ד"א פ"א שאין דחוקא דסכינא מבלעזא בדבר חרף ז' ויתר מכדי קליפה. ומחילא אם יקלוף את
פלגן מותר לאכול את מה שנשארו בכותח.

2' ר"ן פרק כ"ה בש"ס (בר"ף נ"א ע"א) ד"ה ז' וכתב פראב"ד... דעת פרא"ה ז"ע

ש"ס ד"א פ"א שדחוקא דסכינא אסור בדבר חרף אף כד נ"ט.

3' ש"ס בר"ן, אב"ד פראב"א ז"ע...

ד"ה פראב"א דחוקא דסכינא אסור כולו בדבר חרף.

4' ש"ע י"ד סי' ז' סעיף א',... אב"ד פראב"א, וי"א שאם חתך רק כד נ"ט פ"ה

ההלכה פ"א כשי"ס פראב"ד שדחוקא אסור בכדי נ"ט. ופראב"א פחמיר דכתחלה לשי"ס פראב"א
אסור כולו.

ראינו בשו"ע שתי דעות בענין. מחלוקת לשבח - האם גם סכין שאינה בן יומו יכול לטאור דבר חרף. ואילו ד"ע
בהלכות ביטול ראוי במסכת אבוה דר' שפקודי של חילתית - ופ"א ירק חרף מאד - של נכרי אסור מפני
שחתיכה אותה בסכין בלוא מבלעזא - וא"כ שמתמא פסכין אינה בן יומו. מפני שהחריפות מחילא ליה
לשבת מקורה של פשעלה פ"א בראשונים שם בא"ז וגם בחולין -

5' תוס' חולין ק"ב ע"א ד"ה אב"ד חורפיה... דחריפי אב"א. ובסוף, וזריק עיני...

דחוקא דסכינא בולע בכד דבר חרף - וכמו שראינו בגמ' בחולין בענין ז' וז' אב"ד בענין ז' ש"ס אסור
בש"ס בן יומו מסתפקים פתום' אם פ"א בחילתית לבר ד מפני שפ"א חריפה ביותר. או שכל דבר חרף
מטולע לעזרזא אסור.

6' רא"ש פרק כ"ה בש"ס ד"א, כתוב בספר פתרומה... חולתית, ואפ"ל... בסכין בן יומו

בספר פתרומה פסק שכל דבר חרף ד"ן בחילתית, ומפר"ם (מראנבורק) פסק שחילתית בלבד פ"א
אסורת גם באינה בן יומו.

7' ש"ע י"ד סי' ז' סעיף א',... ופ"א מקונח, וסעיף ג' ורמ"א

השו"ע פסק מציקר ד"ן כמפר"ם שבשאר דברים חריפים שנחתכו בסכין אינה בן יומו בודאי מותר, ופ"א
את שי"ס ספר פתרומה ששאר דברים חריפים אסורים בתור' יש אומרים, ורמ"א פסק כספר פתרומה.

8' ש"ע ש"ס סעיף ב' ורמ"א, וש"ק ס"ק י"ז... ד"ס ד"ח חילתית

הס"מ ע' ד"ה בגמ' ש"ס אינה נאסר כשהסכין אינה בן יומו אפ"ל אם מחמירים ב"ן. אב"ד בענין ד"ח
ב"ן כשהסכין בן יומו גם ה"ג ב"ה נקרא חרף.

9' ביאור פ"א א"ת י', אב"ד ס"מ ק"ו...

יש מקילים אפ"ל בעיקר ד"ן חרף (בלעזא ע"י דחוקא דסכינא ב"ן) בכד דבר חרף מ"ן.

10' רמ"א סוף סעיף א', ואם יש ספק... וט"ז ס"ק ח'

ד"ה פ"א י"ז י"א שאם יש ספק אם בכלל השתמשו בסכין - ואפ"ל אם נחתך בסכין אד"ן יש ספק אם פ"ה בן
יומו (שהרי ד"ה מפר"ם אינה בן יומו אסור אלא בחילתית) אז מקילים, אב"ד ב"ד ש' נחתך בסכין אין מקום
לדפק ולדחיקו ל"מרי - ומה שיש לדפק פ"א בלעזא לכמה נאסר - שאפשר לסמוך על שי"ס פראב"ד
ל"אסור כד נ"ט בלעזא.

11' ש"ק ס"ק י"ב

דבר' הש"ק תנאים - שפתח בהלכות ש"ר דורא שפ"ת בני' על הספק אם קרי"ן יש לו ד"ן חרף בכלל
(וכמו שראינו בביאור פ"א בש"מ) - ואפ"ל אם פ"א חרף אד"ן יש להסתפק אם יש לו גם את ד"ן
של מחילא לשבח באינה בן יומו - וא"כ ב"ן ש"ל מפורש בגמ' שבו"ע ע"י דחוקא אסור - ובסוף משנה
שפתח גם ב"ן כל ש"א ידוע אם הסכין בן יומו!!

12' פרי מגדים שפתי ד"ס סי' ז' אות י"ב... וזו כוונת הש"ק ז"ע

פרי מגדים פ"א ש"ס אינה בן יומו וספק אם השתמשו בו מותר א"ל ב"ן שפ"י יש כאן ספק ספיקא -
א"א ד"א השתמשו בסכין וש"ס הלכה כמפר"ם שאין פלגן מחילא לשבח. אב"ד כשהסכין בן יומו וספק אם
השתמשו בו ב"ן אסור ובקרי"ן מותר יש להסתפק א"א הלכה כמ"ק ואינה בולע ע"י דחוקא כ"ל.

13' ש"ס פ"א ע', ודענן ד"א...

ד"ה פ"א אסור פ"א אפ"ל בקרי"ן.

עד כאן למדנו על הצבת טעם מכילי לאוכל דרך בישול או דוחקא דסכינא בדבר חר"ף- שבשנפס פוסק
הש"ע שאין דין נ"ט בר נ"ט, ואנו גם חוששים שמאכל חר"ף מאורר טעם שכבר א"עו מצד"ע ומשיבחו.
וצד"ן נשאלת השאלה איך הדין בנ"ט לכה"ל- האם סכין כשר שחתך בו איסור חר"ף נאסר, ואם בישל פיתר
חר"ף בכ"ל אינו בן יומו מביע"ת איסור- האם שוב נאסר הכ"ל ואם תוק מצד"ע יבשלו בו פיתר יאסר?

1' רמ"א יו"ד סי' קכ"ב ס"ט, י"א דבדבריו... וש"ך ס"ק ב', ונקפ"כ... ול"ד על איסור ב"י

הש"ך הביא את דברי האיסור ופיתר שא"ל במקרה ובשלו דבר חר"ף בכ"ל בש"י אינו בן יומו ובתוק מצד"ע
בשלו בו חלב- שפחלב מותר אין אומרים שפחריפות הפכה את הבשר לשבח, וכן בכ"ל בל"ע איסור אב"י
שבשלו בו דבר חר"ף (ובנו על הש"ך פוס"ל בנ"ט שפחריסא פנכונ"ה פ"א ג"ס א"ס פ"י בל"ע איסור ב"י)
ואחרי מצד"ע בשלו בו פיתר לא נאסר, אבל פמבש"ל אפילו דבר שאינו חר"ף תוק מצד"ע מבישול איסור
כבר כתב הש"ך שפבישול השני מצב את הבד"עו מלפפ"ט ושוב ת"ק מצד"ע מבישול השני כדי ש"ל
יאסור פיתר שישל בו.

ומדברי הנ"כ- ולפי מדברי הש"ך משמע שם בישל דבר חר"ף אחרי מצד"ע מבישול איסור ושוב בישל בו
פיתר תוק מצד"ע נאסר- ופ"א מסתבר א"כ שפ"י הפיתר פחרי"ף נעשה נבל"ע ואוסר את הפכ"ל-
ודוקא בחרי"ף אחרי בשר- שפ"א פיתר- אין אומרים שפחרי"ף נפסק לבשר.

2' ש"ך יו"ד סי' ל"ה ס"ק ז'

כאן מדובר בבשר וחלב ופק"ד הש"ך כ"ו מ"א בקכ"ב.

3' מ"א א"ח סי' תנ"א סוס"ק ל"א, ומפ"ע עושים... בסכין חדש'

ד"פ מ"א פחותק זנג"ב בסכין בש"י ואח"כ כותשים את הזנג"ב במדוכה נעשתה מדוכה בש"י
ואם כותשים בה זנג"ב אחר איסור לאכול אותו עם חלב מפני שאין דין נ"ט בר נ"ט בדבר חר"ף

4' אבן העזר על גזע"ן דיו"ד סי' ל"א ס"ג

ד"פ האבן העזר לא נעשה זנג"ב השני בש"י מפני שפ"א טעם שני בפיתר בנוס"ף למה שנאסר הזנג"ב
מפסכ"ן- וכך פ"ר את דברי האו"ה שפ"א פש"ך.

ולכאורה דברי מ"א שאין תורת נ"ט בר נ"ט בחרי"ף סותרים לדברי או"ה- שפכ"ל לא נאסר א"י בישול
דבר חר"ף אחרי מצד"ע מבישול בשר-

5' נקפ"כ שם בס"י קכ"ב, ג"מ ב"מ"ש פ"א מ"א ז"ל...

בנכ"כ חולק על אב"ו ומדייק מלשון האו"ה שדוקא בבישול דבר חר"ף בכ"ל בש"י אינו בן יומו לא נאסר
החלב שביש"ל אח"כ תוק מצד"ע מפדבר חר"ף, אבל אם בישל דבר חר"ף בכ"ל ב"י מבשר ושוב בישל בו
חלב- פחלב איסור, ופחלב"ר פ"א ש"פ"י בנו של הש"ך אין הפיתר כאן מדין נ"ט בר נ"ט שפ"י מדובר בדבר
חר"ף ואין לו תורת נ"ט בר נ"ט, וז"ל ש"ל נאסר הכ"ל כשביש"ל בו חר"ף אחרי מצד"ע פ"א מפני שפחלב"ר
לשבח"י פ"א בנ"ט דבר חר"ף א"ל א"ל כשפ"ט שוב נב"ע בכ"ל חזר למ"ב פ"א, וכנ"א סובר
פ"א כדבריו.

וא"כ- פחותק ב"ל בסכין בש"י ב"י וריסק את הב"ל במצב מ"ן ואח"כ ריסק בו ב"ל שחתך בסכין
פרו"ה- ד"פ מ"א פ"ב"ל השני חלבי ופ"י האבן העזר פרו"ה, וא"ל אם חתכו בסכין אב"י לכאורה ל"כ"ע
פ"י פרו"ה.

6' משנה ברורה סי' תנ"א סוף ס"ק ז', כתב פ"א...

פ"א פסק כדברי מ"א דפח"ר.

7' בית מאיר על גזע"ן דיו"ד שם ד"ה ו"א אפילו אינו ב"י

ד"פ בבית מאיר בכ"ל שאר דברים פחרי"ם חר"ף מ"ן נק"ל"ם באינו בן יומו מפני ש"ן שתי חומרות- אין דין
נ"ט בר נ"ט בחרי"ף ודין מחל"א לשבח בשאר ירקות חר"ף מחל"ת.

מ'דנן שפוקנע דברים חריפים מפנכרים אום יש ספק אום חתכו אונתם בסכינים שלפס מותרים -אופילו אום ידוע שפסכינים שלפס פס בני יומן מאיסור פתיר פש"ק בכד דבר חוץ מלען, ופמ"ט אסר- אבד בידוע שנחתכו בסכינים חייבים לפסיר כדי נגילה ממקום פחתק.

1' ש"ע י"ד סי' ז' ורמ"א ... וכד כו"א בזב'

דין של פמחבר ופסברו של פמ"א תמופים -פרי דבר חרף מחזק את טעם פאיסור ובדאי אינן מבטלי!

2' ע"ק ס"ק כ', ... אב"ד בל"ח

פש"ק פסביר שלמיונמ אינמ כל כך חריפים ולכן אפילו לפי ספ"ת אין בכוחם לעורר טעם פזום אלדא באיסור פשטוח על פניו פחי"וני של פסכין -אונתו פטעם בטל ע"י חיתוק כמ"ל למיונמ.

3' פרי חדש שם, ומיהו לענין דינא... פב"ח וציקר'

פפרי חדש חולק וסובר שלמיונמ דיןמ ככל שאר דברים פחריפים

4' רמ"א שם, ולכן אוכלים... פמנפג', וט"ז ס"ק י"ב ... אב"ד בל"ח

איפ"פ יש מנפג שלדא למחוק על פסברא של ביאט פטעם ע"י חיתוק גס פמ"א מודפ יש לפמחיר.

5' שם ברמ"א, אבד שאר... וט"ז ס"ק י"ג ... וכד זב'... לחוש'

דברים שאינמ חריפים כל כך אינמ נאסרים ע"י דחוקא

6' פתחי תשובה סוף אות ד', ואיין בתשובת אב"ז...

לפי פפנמ מאירות כל דבר חרף שנתבשל בטלפ, חריפותו אינן אוסר ע"י דחוקא דסכינא. אבד בבאר יצקב פביא מ' שפמחיר בשאר דברים חריפים חוץ מבטלים ופוא אלנו מקיל אום יש מקום למחר שכבר בטלפ פחריפות.

7' חולין דף קי"ב ע"א, קידחי דלפתא... שפיר דנ"י ורש"י

אום חתק לפת בכטי שלדע איסור, פלפת מבטל את פטעם פבלעז וכבר לכו יאוסר פסכין את פסלק שחוקת בו אח"כ.

8' ש"ע י"ד סי' ז' ורמ"א ... אב"ד בל"ח

חיתוק לפת אחת מבטל את טעם פאיסור שבסכין בכדי חיתוק סלק אחד, אבד אום יחוק עוד סלק באולתו סכין בלי חיתוק לפת בינפמ יאוסר את פסלק פשנ.

בפוסקים מלען ששיכת בל"ע ע"י דחוקא דסכינא גס בדבר שאינן חרף כשחתכו יחד עם דברים חריפים-

ראינן את דברי פמ"א בנ"ע למדוקה, שם בשו"ע כתוב יש חיוב לפכשיר לפסח את פמדוקה שפשתמנו ב"ל בתבלינים כל פשנפ מחשש פמ"א לכו פיו פתבלינים נקיים מפירורי חמץ-

9' נ"ב סי' תנ"א ס"ק ז', ובדיעבד אפילו אום פג"ע... אין לפקד בזב'

סכין (וכן מצבד מנון) שחתכו בו בשר עם חמץ נחשב פמחץ לחרף ופסכין נאוסר לפסח מציקר פדין.

10' ט"ז ס"ק י"ג, כתב בת"ח...

אין דבר חרף פופק דבר פפזום בטבאו לפיות נ"ט שלבח ומחילכו לכו נאוסר כדי נגילה, אבד בכל זאת זריק קלפ"פ קב"ל -דפיינן לפבטיח שלדא נשאר שום בעין (כך מפורש בפמ"ג).

דבר חרין

דבר חרין בועז צ"י דוחקא דסכניא:
 זנו שחתכו בסכין איסור: ראשי קטיפה / ראבי"ד / נטישה (שו"ע) / השב"א. כולו איסור (מא"ז)
 כזה שחתכו בסכין איסור: תוס' דין כזנו (שו"ע, מא"ז) / רבינו יחיאל הדחה
 גימניק שחתכו בסכין איסור: רא"ד רק הראשונים אסורים / פר"ח. הכה אסור
 זנו שחתכו בסכין איסור אחרי שחתק בו ע"ת: אותר
 צ"י זנו שחתכו בסכין איסור: הדחה

נט בר נט בדבר חרין:
 זנו שחתכו בסכין בש"י ובא לאוכלו בח"ב: תוס' אותר / שו"ע. אסור אפי' דיצבד
 (הש"ס בח"ב ע"ש צ"ס' כנגד הסכין או הנטישה)

דבר חרין משה טעם פגום ע"ש:
 חילתית שחתכו בסכין אבי"י: אסור (ואם בש"ס' כנגד החילתית והיא אסורה)
 זנו שחתכו בסכין איסור אבי"י: תוס' ספק / סה"ת. אסור (מא"ז) / מהר"ם. אותר (שו"ע)

- נטישה שנידוק בחזקה שדכו בו נטישה שחתק בסכין בש"י מצי"א אסור בכותח/ אפי' אותר
- נטישה שנידוק בחזקה שדכו בו נטישה שחתק בסכין בש"י אבי"י: אותר בכותח לכ"ז
- נטישה שנידוק בחזקה שדכו בו נטישה שחתק בסכין של איסור ב"י: אסור לכ"ז
- נטישה שנידוק בחזקה שדכו בו נטישה שחתק בסכין של איסור אבי"י מצי"א אותר/ אפי' אסור

ספיקות בדברים חריפים:
 זנו- ספק קרדום, ספק סכין אבי"י או ב"י: אותר
 ספק קרדום, ספק סכין ודאי ב"י: אסור
 חזרת- ספק קרדום, ספק סכין ודאי ב"י: ש"ך. אותר/ פמ"ג. אסור
 זנו שחתק בסכין איסור ספק ב"י אבי"י: רא"ד. נטישה